

Salariații „multitasking“, prea puțin eficienți

Comaniile își doresc oameni buni la toate, dar randamentul acestora este scăzut. Tot mai mulți angajatori caută salariați care să fie capabili să îndeplinească mai multe sarcini în același timp. Cercetătorii spun însă că productivitatea lor e cu 40% mai mică.

Ileana I., în vârstă de 46 de ani, se simte sufocată de treburile pe care le are de făcut zilnic, la serviciu. Nu o deranjează volumul de muncă. O nemulțumește faptul că trebuie să se ocupe concomitent de tot mai multe activități între care nu există o legătură strânsă. Lucrează în domeniul IT și, de câțiva ani încoace, a început să primească până și sarcini administrative.

„În urmă cu cinci ani, de pildă, nici nu se punea problema să mă ocup de altceva în afară de proiectul pentru care eram desemnată”, își amintește femeia. „Acum însă, trebuie să muncesc și la câte trei deodată. Pe deasupra, mi-au mai revenit și alte sarcini. Lucrez la o firmă destul de mică. Din cauza crizei avem un deficit de personal. Și am ajuns să facem până și chestiuni administrative”, explică ea. Femeia spune că patronul invocă faptul că vremurile s-au schimbat și că fiecare angajat din ziua de astăzi „trebuie să se priceapă la cât mai multe și să le facă pe toate în același timp”.

Dezbateri aprinse

Uneori, se simte atât de obosită încât nu mai poate să se concentreze nici măcar la lucrurile mărunte. „Când nu ai toată atenția îndreptată spre ceea ce e cu adevărat important, e foarte greu să-ți duci sarcina la îndeplinire. Începi să dai rateuri. Și asta te afectează profesional”, crede Ileana. Nu este de acord cu ideea de angajat „multitasking” pentru că, spune ea, simte pe pielea ei ce înseamnă acest lucru. „Multitasking” este un cuvânt folosit pentru situațiile în care avem mai multe lucruri de făcut în același timp.

Deși este pe buzele tuturor și mulți cred că a fi „multitasking” este un lucru bun, psihologii spun că lucrurile nu stau tocmai așa. Oamenii care au de îndeplinit mai multe sarcini în același timp sunt mai puțin productivi decât cei care se concentrează asupra unui singur proiect, notează workplacepsychology.net. Studiile arată că randamentul scade cu 40%, stresul crește, iar, pe termen lung, coeficientul de inteligență se diminuează cu 10%, notează „Harvard Business Review”. Psihologii spun că acest fapt este ilustrat cel mai bine de o persoană care șofează și mai face și altceva în același timp.

Sar rapid de launa la alta

Cercetările au demonstrat că, dacă folosești telefonul mobil, de pildă, în timp ce conduci un autoturism, pericolul de accidente este mai mare decât în cazul în care șofezi în stare de ebrietate. În Statele Unite ale Americii, 20% din accidentele rutiere produse în 2009 au avut drept cauză distragerea atenției șoferilor. Un alt studiu făcut de cercetătorii americani arată că până și persoanele care susțin că sunt foarte bune la îndeplinirea mai multor sarcini concomitent nu sunt de fapt „multitasking”.

Asta pentru că, susțin oamenii de știință, în cazul lor este vorba de capacitatea creierului de a trece rapid de la o sarcină la alta, și nu de a procesa simultan informațiile. „Oamenii care par «multitasking» sunt pur și simplu mai rapizi când vine vorba de a trece de la o sarcină la alta”, notează publicația „Scientific American”, care a preluat studiul.

Programat pentru un singur obiectiv

Creierul este construit pentru a se ocupa de un singur „val de informații”, afirmă cercetătorii de la Universitatea Stanford din Statele Unite ale Americii. „Este dificil să monitorizezi deodată informații legate de mai multe subiecte. Asta doar în cazul în care nu vorbim de ceva semiautomat, cum ar fi mersul”, a declarat Eyal Ophir de la Universitatea Stanford.

Românii, oameni buni la toate

Ideea de angajat „multitasking” a născut controverse în special în Occident, spun specialiștii în resurse umane. Asta pentru că sistemul de învățământ din Vest nu se axează pe cursuri generaliste, cum se întâmplă la noi în țară. În aceste condiții, occidentalilor nu le este tocmai ușor să facă față unor sarcini multiple și să se adapteze rapid. „În România, oamenii sunt pregătiți să facă mai multe. Iar asta se întâmplă încă din facultate, unde, pe lângă domeniul principal, studiază și domenii conexe”, explică Daniela Necefor, Managing Partner la firma de consultanță în resurse umane Total Business Solutions.

O pregătire de această natură le este de mare folos angajaților pe timp de criză. „O persoană care este specializată pe o anumită zonă nu se poate descurca dacă primește mai multe sarcini. De exemplu, un contabil care se ocupă de mijloace fixe nu poate face față în cazul în care pleacă din departament”, afirmă Daniela Necefor. Potrivit acesteia, companiile caută angajați „multitasking” atunci când nu este vorba despre domenii tehnice. „În construcții sau în aviație nu poți avea un angajat care să se priceapă la toate”, consideră specialistul în resurse umane.

O caracteristică inevitabilă

Pe piața din România, angajații „multitasking” nu sunt greu de găsit. „Când multinaționalele au ajuns la noi, au găsit oameni pregătiți să facă față unor sarcini multiple. Pentru angajatori a fost un bun gata câștigat”, mai spune Daniela Necefor. Chiar dacă dezbaterile privind eficiența unui salariat care trebuie să îndeplinească mai multe tipuri de sarcini sunt departe de a se stinge, experții în resurse umane din Statele Unite insistă asupra faptului că „a fi «multitasking» devine o chestiune inevitabilă”.

Între performanță și surmenaj

Specialistul în resurse umane Daniela Necefor consideră că angajații care resping ideea de „multitasking” nu au ambiții legate de carieră. Potrivit ei, cei care vor să evolueze din punct de vedere profesional sunt dornici să-și asume mai multe sarcini. Pe de altă parte, avertizează psihologul Keren Rosner, o persoană poate să ducă la îndeplinire cu succes mai multe sarcini concomitente doar pentru o perioadă limitată. „Concentrarea scade pe măsură ce înaintăm în vârstă în mod natural, mai ales după 40-45 de ani”, spune psihologul. Probleme mari pot apărea dacă o persoană se suprasolicită din dorința de a-și păstra locul de muncă.

„Angajatorii vor profit maxim cu investiții minime, iar, într-o perioadă de criză, salariații primesc foarte multe sarcini. În cazul în care nu mai au suficient timp pentru ei, riscă să clacheze”, atrage atenția Keren Rosner. „Cei silitori, care nu-și alocă timp de odihnă, devin din ce în ce mai stresați. În cazul lor, se instalează primele semne că sunt în pragul unor probleme de natură psihologică”, mai spune Keren Rosner. Iar până la afecțiunile de natură fizică mai e doar un pas.